

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМИТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до Закону України
"Про запобігання корупції" щодо визначення посадової особи
юридичної особи публічного права
(реєстр. № 5672 від 14 березня 2017 року, доопрацьований)

Комітет з питань правової політики та правосуддя на своєму засіданні 28 лютого 2018 року (протокол № 67) розглянув на відповідність Конституції України доопрацьований проект Закону про внесення змін до Закону України "Про запобігання корупції" щодо визначення посадової особи юридичної особи публічного права (реєстр. № 5672 від 14 березня 2017 року), поданий народними депутатами України Матейченком К.В., Тимошенком Ю.В. та іншими (далі – Законопроект).

Згідно з пояснюальною запискою до Законопроекту необхідність його прийняття викликана потребою законодавчого визначення поняття "посадова особа юридичної особи публічного права".

Для досягнення мети суб'єктами права законодавчої ініціативи пропонується внести зміни до статті 3 Закону України "Про запобігання корупції", згідно з якими зазначену статтю запропоновано доповнити приміткою, визначивши поняття посадової особи юридичної особи публічного права, а також адміністративно-господарських та організаційно-розпорядчих обов'язків.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

У Конституції України визначається, що Україна є правою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8).

За приписом частини другої статті 19 Конституції України, органи державної влади, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в

межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

За Основним Законом України громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом (частина перша статті 24 Конституції України).

Громадяни мають право бути обраними до органів державної влади та органів місцевого самоврядування, користуються рівним правом доступу до державної служби, а також до служби в органах місцевого самоврядування (положення статті 38 Конституції України).

У Рішенні від 6 жовтня 2010 року № 21-рп/2010 у справі про корупційні правопорушення та введення в дію антикорупційних законів Конституційний Суд України зазначив, що вирішуючи це питання, він виходить з аналізу норм Конституції України, визнання і дії в Україні принципу верховенства права, а також міжнародно-правових норм і рішень міжнародних судових установ, які є обов'язковими для держави.

Оскільки за частиною першою статті 9 Конституції України чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України, Конституційний Суд України звертає увагу на те, що у ратифікованих Україною Цивільний конвенції про боротьбу з корупцією 1999 року, Кримінальний конвенції про боротьбу з корупцією 1999 року, Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції 2003 року корупційна діяльність безпосередньо пов'язується з корисливими діями (бездіяльністю) посадової особи при виконанні покладених на неї службових обов'язків. Зазначене може прирівнюватися до давання чи отримання хабара, зловживання службовим становищем чи впливом, сприяння відмиванню отриманих від корупційних злочинів доходів, їх приховування, розкрадання чи нецільового використання майна, перешкодження здійсненню правосуддя, а також незаконного збагачення як значного збільшення доходів, яке перевищує законні доходи особи і яке вона не може раціонально обґрунтувати, тощо (підпункт 3.2.2 пункту 3 мотивувальної частини зазначеного Рішення).

Також, слід зазначити, що у Постанові Пленуму Верховного Суду України від 26 квітня 2002 року № 5 "Про судову практику у справах про хабарництво" Суд звернув увагу на те, що згідно з чинним законом відповідальність за одержання хабара можуть нести лише службові особи. При цьому, на думку Суду, слід мати на увазі, що до представників влади належать, зокрема, працівники державних органів та їх апарату, які наділені правом у межах своєї компетенції ставити вимоги, а також приймати рішення, обов'язкові для виконання юридичними і фізичними особами незалежно від їх відомчої належності чи підлегlostі. Також у Постанові було визначено поняття адміністративно-господарських та організаційно-розпорядчих обов'язків. Так, зокрема, до організаційно-розпорядчих обов'язків віднесено обов'язки по здійсненню керівництва галуззю промисловості, трудовим колективом, ділянкою роботи, виробничою діяльністю окремих працівників на підприємствах, в установах чи

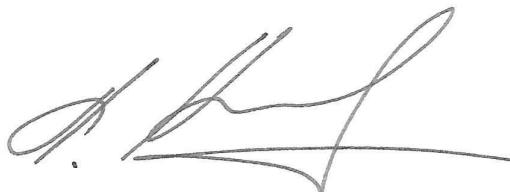
організаціях незалежно від форми власності. Разом з тим, адміністративно-господарськими обов'язками є обов'язки по управлінню або розпорядженню державним, колективним чи приватним майном (установлення порядку його зберігання, переробки, реалізації, забезпечення контролю за цими операціями тощо).

Згідно із пунктом 22 частини першої статті 92 Конституції України виключно законами України визначаються діяння, які є злочинами, адміністративними або дисциплінарними правопорушеннями, та відповідальність за них.

Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України). З огляду на зазначене, законодавча ініціатива є предметом правового регулювання закону та узгоджується з Конституцією України.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що доопрацьований проект Закону про внесення змін до Закону України "Про запобігання корупції" щодо визначення посадової особи юридичної особи публічного права (реєстр. № 5672 від 14 березня 2017 року), поданий народними депутатами України Матейченком К.В., Тимошенком Ю.В. та іншими, не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ